

Το βόλι που σκότωσε τον Μάρκο Μπότσαρη - η κηδεία του

Ιστορικό ντοκουμέντο. Αυτό είναι το βόλι που σκότωσε στη μάχη τον Μάρκο Μπότσαρη. Γιατί ο Διονύσιος Σολωμός είχε παρομοιάσει την κηδεία του με την ταφή του Έκτορα στην Τροία

Αύγουστος 1823. Ο Μάρκος Μπότσαρης, γνωστός ως «αετός του Σουλίου» αιφνιδιάζει τον Μουσταή Πασά, που είχε στρατοπεδεύσει με 5.000 Τουρκαλβανούς στο Κεφαλόβρυσο του Καρπενησίου. Στο πλευρό του βρίσκονταν 450 Σουλιώτες και ο Σουλιώτης οπλαρχηγός, Κίτσος Τζαβέλας.

Σκοπός τους ήταν να ανακόψουν την πορεία των Οθωμανών προς τη δυτική Ρούμελη. Μόλις νύχτωσε οι Έλληνες όρμησαν προς το στρατόπεδο. Παρά την αριθμητική υπεροχή των Τούρκων, κατάφεραν να σκοτώσουν αρκετούς .

Ο Μπότσαρης παρ' ότι ήταν πληγωμένος στο στομάχι, κατευθύνθηκε στη σκηνή του Μουσταή Πασά, την οποία φρουρούσαν χιλιάδες Τουρκαλβανοί.

Τότε, ένα βόλι τον βρήκε στον κρόταφο και πέθανε πάνω στην έφοδο.

Το μοιραίο βόλι που κόστισε τη ζωή στον Σουλιώτη αγωνιστή, μαζί με αιματοβαμμένο κομμάτι από τον κεφαλόδεσμό του, εκτίθεται σήμερα στο Εθνικό Ιστορικό Μουσείο στο κτίριο της παλαιάς Βουλής.

Το βόλι που σκότωσε τον Μπότσαρη στη μάχη του Κεφαλόβρυσου. Αιματοβαμμένο κομμάτι από τον κεφαλόδεσμό και το ρολόι του. Εκτίθεται στο Εθνικό Ιστορικό Μουσείο.

Η πορεία προς το Μεσολόγγι Αμέσως μετά τον θανάσιμο τραυματισμό του Μπότσαρη, οι Σουλιώτες σταμάτησαν τη μάχη για να τον κηδέψουν στο Μεσολόγγι.

Η πομπή που τον μετέφερε στο Μεσολόγγι ήταν εντυπωσιακή, σύμφωνα με τον Γάλλο Φιλέλληνα Φρανσουά Πουκεβίλ.

Ο νεκρός ήταν καλυμμένος με κυανή χλαμύδα.

Πρώτοι περπατούσαν οι Τούρκοι αιχμάλωτοι, ακολουθούσαν τα αιχμαλωτισμένα άλογα των αξιωματικών και 54 σημαίες των εχθρών. Αρχικά πέρασαν από τη μονή Προυσσού, όπου βρισκόταν ο Καραϊσκάκης, ο οποίος τον ασπάστηκε και ανέφερε: «»Άμποτε ήρωα Μάρκο, κί εγώ από τέτοιο θάνατο να πάω». Κατ' άλλους του είπε : ««Ωρέ, σαν τον Μάρκο ήρωα γυιό, μάνα δεν ματαγεννάει»

Ο Καραϊσκάκης τον εκτιμούσε ιδιαίτερα και τον είχε περιγράψει ως εξής:

«Ο Μάρκος ήταν τρανός. Είχε νου που δεν είχε άλλος. Είχε καρδιά λιονταριού και γνώμη δίκαιη σαν του Χριστού. Εμείς όλοι, ούτε στο δάχτυλό του δεν φθάνουμε».

Ο θάνατος του Μάρκου Μπότσαρη

Ο Διονύσιος Σολωμός είχε παρομοιάσει την κηδεία του με την ταφή του Έκτορα στην Τροία. Ο Αμερικανός φιλέλληνας Fitz-Greene Halleck του αφιέρωσε το ποίημα «Μάρκος Μπότσαρης» που δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο του 1825. Απόσπασμα του ποιήματος:

Προσωπογραφία του Μπότσαρη στο Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

«Μεσάνυχτα, μες στου δάσους τις σκιές
Ο Μπότσαρης παράταξε τους Σουλιώτες του,
Αφοσιωμένους, χαλύβδινους σαν τις δοκιμασμένες τους λεπίδες,
Ήρωες στην ψυχή και στο σώμα.
Εκεί είχαν σταθεί των Περσών οι χιλιάδες,
Εκεί η ευτυχής γη είχε πει το αίμα τους
Στις Πλαταιές μίαν αρχαία μέρα.

Και τώρα εκεί έπνεε ο ίδιος στοιχειωμένος αέρας,
Οι γιοι των προγόνων, εκείνων που νίκησαν εκεί,
Με το χέρι έτοιμο να χτυπήσει και την ψυχή να τολμήσει,
Τόσο γρήγορα, τόσο μακριά... Όπως εκείνοι.
Πάλεψαν – σαν γενναίοι άνδρες, πολλήν ώρα και καλά.
Σώριασαν σ' εκείνο το χώμα σφαγμένους μουσουλμάνους,
Νίκησαν – αλλά ο Μπότσαρης έπεσε Αιμόφυρτος.
Οι λιγοστοί του σύντροφοι που σώθηκαν
Είδαν το χαμόγελό του όταν αντήχησαν δυνατές οι ζητωκραυγές τους,
Και το κόκκινο πεδίο κερδήθηκε.
Έπειτα είδαν στο θάνατο τα βλέφαρά του να κλείνουν,
Ήρεμα, σαν για ανάπαυση μιας νύχτας,
Όπως τα λουλούδια στο λιόγερμα».

Η θυσία του Μπότσαρη για την ελευθερία συγκίνησε το έθνος και τους φιλέλληνες.

Ο ζωγράφος Ντελακρουά ζωγράφισε δύο φορές τον πίνακα: «Ο Μπότσαρης αιφνιδιάζει τους Τούρκους».

«Ο Μπότσαρης αιφνιδιάζει τους Τούρκους στο στρατόπεδο τους» (προσχέδιο του 1860), Ευγένιος Ντελακρουά

Ο **λόρδος Βύρωνας** που επισκέφτηκε το Μεσολόγγι την επόμενη χρονιά του θανάτου του, πλησίασε το μνήμα του και ορκίστηκε να δώσει και τη ζωή του για την ελευθερία της Ελλάδας.

Ο Μπότσαρης πέθανε σε ηλικία μόλις 33 ετών και ήταν ένας ανιδιοτελής ήρωας, που πολέμησε με θάρρος για την ανεξαρτησία.

Δεν τον ενδιέφεραν τα αξιώματα και απόδειξη ήταν όταν τον έχρισαν στρατηγό του ελληνικού ξεσηκωμού, έσκισε το δίπλωμα και είπε: «Όποιος είναι άξιος, παίρνει το δίπλωμα αύριο μπροστά στον εχθρό!».